

5. Návrh způsobu řešení zakázky

Předmět plnění je tvořen pěti částí. Každá část je samostatně popsána v zadání zakázky. Zároveň předchozí části tvoří vstupní body nebo podklady pro části následující. Časová návaznost jednotlivých částí je popsána v harmonogramu uvedeném níže.

Zároveň se zavazujeme, že předmět zakázky zrealizujeme v souladu se zadáním zakázky poskytnutým zadavatelem, případně po předchozím odsouhlasení v mírně změněné (a řádně odůvodněné) podobě, pokud potřeba takové změny vyvstane v průběhu realizace, např. v návaznosti na zjištění změny předpokládaných okolností v rámci předchozích částí zakázky.

5.1. Popis realizace jednotlivých částí zakázky

Část 1. - Analýza prostředí otevřených dat ČR

Hlavní metodou v úvodní fázi bude desk research. Realizační tým provede analýzu dostupných zdrojů dat o stávajícím trhu otevřených dat v České republice.

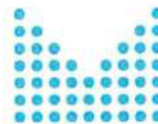
Výchozím bodem pro rozšíření seznamu zdrojů dat budou zdroje poskytnuté zadavatelem, které budou vhodně doplněny tuzemskou a zahraniční literaturou (viz níže).

Výsledky analýzy dat získaných metodou desk research budou následně výchozím bodem pro konzultace jak se zadavatelem, tak i s dalšími institucemi z řad subjektů státní správy a samosprávy.

Zároveň budou oslovovány subjekty z řad uživatelů – zpracovatelů otevřených dat, a to jak za účelem konzultace v rámci první části zakázky, tak i za účelem sjednání možnosti účasti na sběru dat (předběžná analýza motivů a bariér jednotlivých aktérů), který bude probíhat v rámci realizace druhé části zakázky.

V této fázi hovoříme o konzultacích, které mají podobu spíše nestrukturovaných, exploračních rozhovorů (ve srovnání s fokusními skupinami ve fázi 2) a nemají ještě ambici zachytit celý segment reprezentativně (jako pak ve fázi 2). Vedle zadavatele budeme konzultovat typicky zástupce předpokládaných segmentů pro fázi 2:

- školství a vzdělávání
- zdravotní a sociální služby
- věda a výzkum (akademické a výzkumné instituce a firmy)
- ochrana přírody a životního prostředí
- datová žurnalistika a publicistika (médiá)
- kulturní služby
- podnikatelská sféra (podnikatelské svazy, podnikatelské inkubátory, zástupci zaměstnavatelů).

Část 2. - Výzkum trhu uživatelů-zpracovatelů otevřených dat

V rámci druhé části realizace zakázky bude realizován sběr dat od subjektů ze skupiny uživatelů – zpracovatelů otevřených dat.

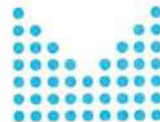
Sběr primárních dat proběhne formou kvantitativní i kvalitativní. Na základě výstupů z předchozí etapy budou připraveny výzkumné nástroje (dotazník, scénáře fokusních skupin), které budou předloženy zadavateli ke schválení a následně upraveny do optimální podoby. Současně budou stanovena přesná kritéria pro sestavení fokusních skupin (výběr respondentů), aby šetření bylo v rámci možnosti reprezentativní pro populaci uživatelů-zpracovatelů otevřených dat. V rámci kvalitativní části výzkumu se pochopitelně nejedná o reprezentativitu ve významu kvantitativních šetření, ale zajistíme alespoň zastoupení všech segmentů a v jejich rámci zastoupení významných skupin (např. start-upy, MSP a velké firmy v rámci komerčních firem, zástupci různých univerzit a výzkumných institucí z různých měst v rámci segmentu věda a výzkum).

Kvantitativní dotazníkové šetření realizujeme za využití techniky telefonického kontaktování respondentů s možným vyplněním dotazníku po telefonu ihned nebo v domluveném termínu (technika CATI) nebo následným vyplněním přes zasláný odkaz (CAWI). Minimálním vzorkem respondentů je 300 úplných a validních dotazníků. Protože response rate není nikdy 100 %, oslovíme minimálně o 20 % větší vzorek. S ohledem na využití metody CATI/CAWI a využití nástroje pro elektronické dotazování může být sběr dat rozšířen na větší vzorek respondentů bez velkých dodatečných nákladů. Telefonické kontaktování s ověřením identity nám zajistí jak větší návratnost, tak možnost ověření identity respondentů.

Finální podoba a rozsah vzorku respondentů bude stanoven ve spolupráci se zadavatelem a s přihlédnutím na stávající podobu trhu s otevřenými daty (výstup první části zakázky).

Dle zadání zakázky zadavatel umožňuje alternativní volbu mezi metodou fokusních skupin a hloubkových (nebo expertních) rozhovorů. Metoda fokusních skupin se ve fázi přípravy zakázky jeví jako vhodnější s ohledem na možnosti interakce mezi účastníky. V rámci zkoumané oblasti (trhu otevřených dat) existuje množství pohledů, názorů a postojů. Vzájemné reakce a navazování na ostatní účastníky umožní proniknout do problematiky hlouběji než individuálními rozhovory – v této interakci se zároveň mohou projevit nové nápady a informace, na které bychom se v případě rozhovorů ve formátu 1/1 nemuseli zeptat. Předpokládáme účast osob z různých skupin subjektů zpracovávajících otevřená data, a následně i pluralitu názorů a pohledů prezentovaných v rámci fokusní skupiny. Při velikosti fokusní skupiny o velikosti 6 – 8 osob tak ve čtyřech fokusních skupinách zároveň získáme odpovědi od 2 – 3 většího počtu respondentů než v případě individuálních rozhovorů.

V případě, že by se v průběhu realizace zakázky změnila okolnosti, nebo z předchozích činností vyplýne, že ve světle nových zjištění by se jako vhodnější jevil sběr dat formou individuálních rozhovorů, bude taková možnost včetně jejího zdůvodnění konzultována se zadavatelem a případně provedena změna výzkumného designu. Zároveň počítáme s možností, že kdyby se zástupce určitého segmentu nebo typu významného subjektu (účastník-zpracovatel dat) nepodařilo zařadit do fokusních skupin, provedeme s ním individuální rozhovor k fokusním skupinám navíc (samozřejmě v rámci nabídkové ceny, čili nebude to znamenat žádné výdaje pro zadavatele navíc).

Kombinací různých technik v rámci desk research (viz níže, sekundární analýza, obsahová analýza, explorační rozhovory), kvalitativního dotazníkového šetření a kvalitativního hledu prostřednictvím fokusních skupin spolu s dotazováním zástupců různých segmentů uživatelů-zpracovatelů otevřených dat máme zajištěnou triangulaci dat, hlubší porozumění motivům i bariérám jednotlivých typů aktérů i dostatečně reprezentativní pohled na tyto skupiny s možností statisticky testovat hypotézy v rámci kvantitativních dat.

Proto je tento soubor výzkumných technik dostatečný pro pokrytí výzkumných cílů stanovených zadavatelem. Jistě by bylo možné dodat další techniky či zahrnout větší počty respondentů, ale přínos tohoto kroku by byl nepoměrný vůči vyšším nákladům, zejména v situaci, kdy cena je jediným hodnotícím kritériem (cena by rostla významně rychleji než heuristický přínos dodatečných technik).

Část 3. - Výběr a návrh vhodných skupin uživatelů-zpracovatelů pro šíření povědomí o otevřených datech v prostředí uživatele-zpracovatele

Na základě výstupů částí 1 a 2 bude provedena segmentace trhu uživatelů – zpracovatelů otevřených dat v České republice.

Kritéria pro segmentaci budou stanovena v návaznosti na výstupy 1. a 2. části, a budou předem konzultována se zadavatelem. Segmentace, včetně stanovení subjektů, přes něž se bude nejlépe šířit povědomí o otevřených datech, bude založena na získaných datech a věcně zdůvodněna např. postupy shlukovací analýzy, výpočty korelací apod. v rámci statistické analýzy a kategorizací v rámci kvalitativní analýzy.

Postupy a otázky ve všech výzkumných nástrojích fáze 1 a 2 budou cíleně připraveny tak, aby tento cíl bylo možné naplnit.

Část 4. - Návrh vhodných způsobů komunikace a komunikačních kanálů s vybranými skupinami uživatelů-zpracovatelů

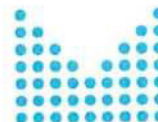
U vybraných nejperspektivnějších skupin uživatelů – zpracovatelů (na základě výstupu z 3. části zakázky) bude rozpracován návrh prostředků komunikace s uvedenými skupinami, který bude zahrnovat minimálně:

- návrhy nebo příklady vhodného obsahu sdělení
- vhodnou formu sdělení
- vhodné komunikační kanály
- příklad vzorové komunikační kampaně zaměřené na vybraný konkrétní případ

Dále bude zpracován návrh metriky pro měření efektivity komunikace se skupinami uživatelů – zpracovatelů.

Součástí čtvrté části bude analýza potřeby rebrandingu „značky“ otevřených dat, případně návrh postupu nebo směru rebrandingu. Tato část bude vycházet z analýzy dat získaných v rámci předchozích částí zakázky, včetně porovnání využívání značky, případně rebrandingu provedeného v jiných zemích EU.

Opět všechny tyto výstupy se budou opírat o data získaná a zpracovaná ve fázi 1 a 2, případně o jejich rozpracování ve fázi 3 a budou argumentačně podložena.

Část 5. - Vypracování souhrnné výzkumné zprávy

Souhrnná výzkumná zpráva bude zahrnovat výstupy všech dílčích součástí výzkumu a zasadí je do vzájemného kontextu.

Bude obsahovat jak technické zprávy o průběhu šetření, tak provedené analýzy, včetně vizualizace výsledků, jejich interpretace a zdůvodnění a včetně návrhové části (identifikace segmentů, influencerů v rámci segmentů, vyjádření k otázce rebrandingu apod.).

5.2. Metody sběru dat

5.2.1. Desk research

Desk research zahrnuje především studium dokumentů (obsahová analýza apod.) a sekundární analýzu již shromážděných dat (z jiných zdrojů), včetně testování Otevřených dat přes Národní katalog otevřených dat. Zároveň v této fázi proběhnou konzultace se zadavatelem a dalšími relevantními aktéry (viz výše) formou nestrukturovaných rozhovorů.

Na konci sběru dat provedeme syntézu desk research a primárních dat sesbíraných v rámci výzkumu, včetně kontroly jejich koherence a zajištění triangulace metod.

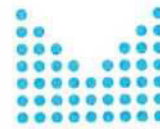
Výhodou desk research je efektivita metody, kdy s vynaložením malých prostředků i menší časovou investicí získáváme řadu cenných informací, jejichž primární sběr by byl neúměrně náročný, případně by se vůbec nedal zpětně uskutečnit. Zároveň jde vesměs o neinvazivní metodou, která nezatěžuje respondenty, zejména v případě, že by měli pocit, že poskytují informace, které již jednou poskytli, nebo které se dají zjistit např. z vedených statistik.

Desk research má zároveň jako i další metody jisté limity. Těmi hlavními jsou rizika nedostupnosti vhodných dat/dokumentů nebo možné záměrné nebo nezáměrné zkreslení dat jejich původcem. Tyto limity překonáme kritickou analýzou a triangulací zdrojů a metod, kde sekundární data ověříme vlastním šetřením (např. ve fokusních skupinách a dotaznících se na chybějící/sporná data doptáme respondentů).

Zdroje dat pro desk research budou vycházet ze zadání a budou dále rozšiřovány vlastním průzkumem realizačního týmu, na doporučení expertů dotazovaných v rámci konzultací a metodou snowball.

Příklady zdrojů dat

- <https://data.gov.cz/> (Portál otevřených dat)
- <https://opendata.gov.cz/legislativa:start>
- <http://opendefinition.org/>
- <https://opendata.plzen.eu/>
- <https://digitales.wien.gv.at/open-data/>
- <https://data.europa.eu/data>
- HRADECKÁ, Anna. Možnosti využití otevřených dat (open data) ve vybraných agendách veřejné správy [online]. Brno, 2019 [cit. 2021-05-16]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/a901oa/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta. Vedoucí práce doc. RNDr. Petr Kubíček, CSc.

5.2.2. Sběr a analýza primárních dat formou fokusních skupin

V rámci výzkumu budou realizovány minimálně 4 fokusní skupiny (FS), každá s 6-8 účastníky. Forma realizace fokusních skupin bude zvolena **osobně nebo online**, podle aktuální epidemiologické situace a souvisejících opatření. Preferovaná forma je osobní.

V případě nutnosti formy on-line realizace zajistíme organizaci i technické stránce. Za poslední rok máme bohaté zkušenosti s vedením individuálních i skupinových rozhovorů prostřednictvím on-line nástrojů. Jsme připraveni materiálně, technicky, organizačně i metodicky taková setkání v plné kvalitě odvést. Umíme se přizpůsobit všem obvyklým platformám (Skype, Zoom, Webex, Microsoft Teams Google Meet apod.), pokud by zadavatele nebo účastníci nějakou preferovali. Nejčastěji pracujeme v naší licenci MS Teams, odkud účastníkům zasíláme odkad na schůzku, který mohou otevřít i bez instalace programu ve svém webovém prohlížeči. Kromě moderátora/tazatele a jeho odborných asistentů jsou přítomni i pracovníci technické podpory, kteří pomáhají účastníkům s připojením a s řešením technických problémů. V případě chybějící výbavy na straně respondentů jsme schopni zapůjčit jim jak počítače s audiovizuální výbavou, tak mobilní data.

Trvání každé fokusní skupiny odhadujeme na cca 2 hodiny čistého času.

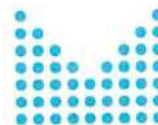
Diskuse bude strukturována podle předem vytvořeného scénáře a vedená zkušeným **moderátorem** spolu s jeho **asistentem**.

Pro fokusní skupiny zajistíme **vhodné prostory, technické vybavení**, potřebné **pomůcky** pro jejich bezpečnou realizaci dle aktuálních pravidel (rozestupy mezi sedadly, dezinfekce, FFP2 respirátory, antigenní testy) a **občerstvení** pro účastníky.

Předností kvalitativních metod obecně je možnost hlubšího vhledu do problematiky a porozumění motivům respondentů. V případě FS navíc možnost respondentů navzájem na sebe reagovat, čímž se mohou otevřít témata, na která by výzkumník sám nepřišel, případně získat komplexní pohled na problematiku s různých úhlů pohledu.

Limitem metody je její finanční a časová náročnost. V jejím důsledku pak obvykle vybraný vzorek respondentů není v klasickém slova smyslu reprezentativní, navíc respondenti poskytují subjektivní odpovědi, jimž výzkumník nesmí podlehnout. Tyto limity překonáváme v rámci triangulace dalšími daty z desk research a dotazníkového šetření.

Rizikem FS je navíc možnost hádky mezi účastníky nebo odklon od tématu – jeho eliminace je úkolem zkušeného moderátora a jeho asistenta (asistentů), kteří vždy minimálně ve dvojici zajišťují odborný průběh fokusní skupiny.

5.2.3. Sběr primárních dat formou dotazníkového šetření

V rámci evaluace předpokládáme provedení dotazníkové šetření telefonickým dotazováním (metoda CATI¹) s možností také samostatného vyplnění dotazníku přes zasláný odkaz (metodou CAWI²).

CAWI je metoda sběru dat, při které je dotazník distribuován respondentům prostřednictvím internetu (odkaz je poslán emailem či formou QR kódu apod.) Odkaz je rozeslán pouze konkrétním osobám a není nikde veřejně dostupný na internetu, takže dotazník nevyplňuje nikdo mimo cílovou skupinu, kterou chcete zkoumat. Nastavení elektronického nástroje sběru nám umožňuje omezit např. vyplnění více dotazníků z jedné IP adresy nebo sledování času vyplňování, takže lze eliminovat podezřelé odpovědi, aniž by byla narušena anonymita respondentů.

Pro **maximální response rate** budeme pracovat se stručnými dotazníky, jejichž vyplnění by nemělo přesahovat 20 - 25 minut.

V rámci dotazníku využijeme deskriptivní, normativní i kauzální typ otázek. Námi využívaný profesionální systém pro elektronický záznam odpovědí (využitelný pro CATI i CAWI) umožňuje naprogramovat různé typy otázek (výběr z možností, škálování, prioritizace, vypisování odpovědí), včetně nastavení filtrací, povinných otázek, kontroly validních odpovědí apod. Současně automaticky řídí filtrační otázky, validitu odpovědí, povinné odpovědi apod., čímž eliminuje řadu chyb typických pro záznamy odpovědí do tištěných dotazníků.

Výzkumné otázky rozpracujeme do několika měřitelných indikátorů, z nichž následně vytvoříme konkrétní otázky položené v dotaznících. Potřebné informace budou zjišťované formou uzavřených (s jednou případně několika možnostmi odpovědí) a polootevřených (případně i otevřených) otázek s možností napsat vlastní komentář.

Výhodou dotazníků je rychlost sběru, nízké náklady (zejména u CATI a CAWI metody) na jeden dotazník a možnost získat názory na klíčové otázky od velkého množství respondentů, často celé populace³ nebo její reprezentativní části. Díky tomu je možné jednoznačně odpovídat na evaluační otázky a verifikovat stanovené hypotézy.

Limitem je malé proniknutí do hloubky, např. v případě negativního postoje k určité konkrétní problematice v rámci oblasti otevřených dat nejsme vždy schopni odhalit skutečné složité motivy tohoto postoje. Proto v rámci výzkumného designu pracujeme zároveň s kvalitativními technikami. Stručností dotazníků, telefonickým kontaktem a apelem na význam projektu omezujeme další možný limit, tedy nižší návratnost.

Výstupem analýzy dotazníků budou jak surová data, tak i výzkumná zpráva, ve které bude obsažen výčet a popis segmentů, ve kterých byl výzkum proveden včetně zdůvodnění výběru respondentů.

Pro kvantitativní analýzu použijeme standardní statistické postupy, tedy jak popisnou statistiku (frekvenční tabulky, kontingenční tabulky při třídění druhého a vyšších stupňů), tak případně i výpočty koeficientů koincidence a dalších indexů, analýzu rozložení dat, rozptylu a standardní odchylky, neparametrické testy, faktorová analýza, seskupovací analýza, diskriminační analýza, mnohorozměrné regresní modelování či další techniky relevantní získaným datům a evaluačním otázkám.

¹ Computer Assisted Telephone Interviewing

² Computer Assisted Web Interviewing

³ Celou populací je v tomto případě úplná skupina uživatelů - zpracovatelů.

5.3. Analýza rizik

Riziko: Fluktuace klíčových pracovníků

Klíčoví pracovníci tvoří stálý tým, který průběžně dlouhodobě spolupracuje na realizaci zakázek. Společnost Inboox CZ, s.r.o. disponuje rovněž dalšími pracovníky splňujícími požadavky stanovené zadávacími podmínkami. V případě odchodu některého z klíčových členů týmu bude taková pozice v realizačním týmu doplněna osobou splňující požadavky zadávací dokumentace, a to buď z řad stávajících pracovníků dodavatele nebo doplněním týmu o externího specialistu.

V rámci realizaci zakázky dochází k zaznamenávání činnosti a psané i nepsané komunikace (archivace emailové komunikace, zápisy ze schůzek, telefonátů) a výstupů. Případný nástup náhradního člena realizačního týmu na uvolněnou pozici proběhne bez komplikací a bez vlivu na harmonogram nebo kvalitu realizace zakázky.

Riziko: Vysoká odborná náročnost na práci realizačního týmu

Složení odborného týmu je základ kvalitně zpracovaných výstupů. Zároveň se nám osvědčila spolupráce obdobných týmů, kteří se znají, mají pokročilé komunikační dovednosti a umí si správně rozdělit dílčí práce. Tým pro projekt již máme složený tak, aby eliminoval výskyt tohoto rizika, tím, že jsou pokryty všechny odbornosti a je zajištěna zastupitelnost jednotlivých odborníků.

Riziko: Zpoždění začátku realizace

Úvodní schůzka je velmi důležitá z důvodu sdělení pohledu zadavatele na šetření a jeho požadavků. Je nutné, aby tato schůzka byla realizována co nejdříve, a zpracovatel na jejím základě mohl začít s prací na případné úpravě metodiky, indikátorové soustavy, s domlouváním termínů fokusních skupin/rozhovorů apod.

V případě potřeby jsme schopni mobilizovat další spolupracovníky, abychom urychlili práci v klíčových fázích, zejména při sběru dat.

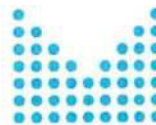
Riziko: Nízká ochota respondentů k součinnosti

Ze zkušeností z minulých projektů víme, že u pracovních vytížených osob není jednoduché uvolnit se k rozhovoru o projektu, zejména pokud v něm nevidí hlubší smysl. Proto se místem dokážeme přizpůsobit a zároveň jsme schopni navrhnout více termínů, tak aby si z nich mohli vybrat ten optimální.

Vedle odborného týmu máme k dispozici také řadu organizačních pracovníků, jejichž úkolem bude kontaktování respondentů a domlouvání vhodných termínů.

Riziko: Rozdílná očekávání zadavatele a realizátora

Stává se, že zadavatel očekává některá zjištění, na něž ale nebyly položeny otázky v rámci fokusní skupiny nebo individuálního rozhovoru, takže je zpětně lze jen velmi obtížně rekonstruovat. Dalším případem je, kdy jazyk moderátora/tazatele je pro zadavatele příliš příkrý nebo naopak příliš diplomatický (bez jednoznačných závěrů), kdy stejné jevy pojmenováváme jinými termíny, resp. kdy zadavatel očekává i odborná doporučení pro svou praxi, které evaluátor nevidí jako součást své erudice.

Sérií setkání a postupných schvalování výzkumných nástrojů, analýz a výstupů předcházíme těmto rizikům stejně jako hrozbě toho, že se protáhne schvalovací fáze souhrnné zprávy, resp. že jsou vytvořeny rozsáhlé dokumenty, které je pak třeba celé přepsat.

Riziko: Včasné nezachycení všech rizik

Vzhledem k tomu, že jako zpracovatel máme při přípravě nabídky omezené informace o zakázce (jen na základě výzvy a veřejně dostupných dokumentů), může se stát, že nezachytíme všechna rizika. Z toho důvodu provádíme pravidelnou aktualizaci analýzy rizik a v případě nového rizika kontaktujeme zadavatele s návrhem řešení

Riziko: Ohrožení realizace projektových aktivit a evaluačních aktivit z důvodu epidemie a sní spojených omezujících opatření

Epidemie COVID-19 a sní spojená omezení mohou jednak zdržet některé projektové aktivity, jednak omezit konání fokusních skupin nebo osobních rozhovorů. Pro tento případ máme již vyškolené tazatele a máme připravené i technické nástroje, jimiž se umíme s většinou omezení vyrovnat. Zároveň jsme schopni pracovat flexibilně, díky dostatečně velkým týmům odborných expertů i organizačních pracovníků.

Dále jsem schopni použité metody přizpůsobit aktuálním podmínkám a opatřením v souvislosti se zhoršenou epidemiologickou situací a konzultovat jejich případné využití, jejich výhody a nevýhody, se zadavatelem.

V Praze dne 17.05.2021

Inboox CZ, s.r.o.
Mimoňská 3223, 470 01 Česká Lípa
IČ : 27348911
DIČ : CZ27348911

Inboox CZ, s.r.o.
Bc. Michaela Nesnídalová, DiS.
zmocněnec na základě plné moci

